

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 1 z 10

OPRACOWAŁ	IMIĘ I NAZWISKO	dr Paweł T. Napierkowski Konsultant ISO SYSTEM spółka z o.o.	DATA	20-03-2017
SPRAWDZIŁ		Andrzej Przasnyski Pełnomocnik Zarządu ds. SZŚ Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa		27-03-2017
ZATWIERDZIŁ		Wojciech Karpiński Prezes Zarządu Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa		31-03-2017

Tabela zmian w dokumencie

Nr edycji	Data	Typ zmiany
1	01-04-2017	Wprowadzenie SZŚ.

SPIS TREŚCI

1. CEL.
2. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA.
3. TERMINOLOGIA.
4. PRZEBIEG REALIZACJI.
5. DOKUMENTY ZWIĄZANE.
6. ZAŁĄCZNIKI.

NINIEJSZY DOKUMENT NIE MOŻE BYĆ KOPIOWANY I ROZPOWSZECHNIANY BEZ ZGODY FIRMY RSM

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 2 z 10

1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie i wdrożenie zasad postępowania z wytworzonymi przez RSM odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i celami wyznaczonymi przez SZŚ.

2. Zakres instrukcji

Instrukcja obejmuje swoim zakresem cały obszar działania RSM i określa zasady postępowania z wytwarzanymi na tym obszarze odpadami.

Dotyczy w szczególności:

- Pracowników Działu Energetyki Ciepłej,
- Specjalistę ds. Środowiska,
- Pełnomocnika Zarządu ds. SZŚ.

3. Terminologia

Słownik terminologiczny znajduje się w rozdziale 10. Księgi SZŚ.

4. Odpady i ich posiadacze

4.1 Wytwarzający odpady

Wytwórcami odpadów na terenie RSM są:

- Dział Energetyki Ciepłej,
- Działy i stanowiska administracyjno-biurowe współpracujące z Działem Energetyki Ciepłej,
- Firmy zewnętrzne wykonujące serwis, naprawy i usługi zlecone.

4.2 Wytwarzane odpady na terenie RSM w związku z prowadzoną działalnością :

- popioły,
- mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe,
- opakowania z tworzyw sztucznych,
- sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania,
- zużyte urządzenia,
- baterie i akumulatory,

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 3 z 10

- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć.

Wykaz rodzajów odpadów wraz z podanym kodem możliwych do wytworzenia przez RSM zawarty jest w pozwoleniu na wytworzenie odpadów i jest pod nadzorem Specjalisty ds. Środowiska.

4.2.1 Wykonawcy usług działający na terenie RSM w związku z prowadzoną działalnością na rzecz RSM wytwarzają między innymi:

- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i instalacji,
- odpady z eksploatacji, konserwacji i napraw urządzeń technicznych.

5. Sposób postępowania z odpadami:

5.1 Selektywna zbiórka odpadów

RSM popiera selektywną zbiórkę odpadów. Wszystkie działy, w których wytwarzane są odpady zobowiązane są do prowadzenia selektywnej ich zbiórki na zasadach określonych w tej instrukcji oraz zgodnie z odpowiednimi przepisami nadrzędnymi.

5.2 Zasady gromadzenia i składowania odpadów na terenie RSM

1. Wszystkie odpady, również komunalne powinny być gromadzone w odpowiednio oznakowanych pojemnikach.
2. Pojemniki przeznaczone na odpady powinny znajdować się w wyznaczonych dla każdego działu i oznaczonych miejscach. Usytuowanie miejsc gromadzenia odpadów określają nadzorujący dział w porozumieniu ze Specjalistą ds. Środowiska.
3. Gromadzenie odpadów należy prowadzić w sposób uniemożliwiający mieszanie różnych rodzajów odpadów oraz ograniczający do minimum negatywny wpływ odpadów na środowisko naturalne i zdrowie ludzi.

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 4 z 10

Zabrania się mieszania odpadów różnych rodzajów szczególnie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne.

4. Zabronione jest gromadzenie i składowanie odpadów bezpośrednio na nieutwardzonych powierzchniach.
5. Odpady niebezpieczne powinny być gromadzone i przechowywane w szczelnych pojemnikach, odpornych na działanie substancji zawartych w odpadach i uniemożliwiających przedostanie się odpadów do środowiska. Pojemniki te powinny uniemożliwiać przedostanie się substancji do środowiska w czasie zbierania, transportu, załadunku i rozładunku w miejscach utylizacji.
6. Odpady niebezpieczne gromadzi się w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów. Urządzenia lub środki do zbierania wycieków dostosowuje się do ilości magazynowanych odpadów.
7. W miejscu gromadzenia odpadów niebezpiecznych w postaci płynnej pod pojemnikami należy umieszczać wanny przechwytyjące na wypadek nieszczelności pojemnika. Należy sprawdzać czy z pojemników nie wydostaje się odpad. W razie stwierdzenia nieszczelności pojemnika należy odpad przełożyć do drugiego, ewentualnie pojemnik z odpadem umieścić w drugim szczelnym pojemniku.
8. W przypadku wykonywania prac i usług przez firmy zewnętrzne mogą one czasowo gromadzić odpady jedynie w miejscach ustalonych w porozumieniu z osobą zlecającą te prace lub Specjalistą ds. Środowiska.
9. Wykonawca usługi zobowiązany jest do usunięcia z terenu firmy wszystkich odpadów jakie powstały przy realizacji danej umowy.
10. Wykonawca prac jest zobowiązany do usunięcia z terenu firmy wszystkich pojemników po substancjach niebezpiecznych, w których dostarczył materiały do wykonania usługi.

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 5 z 10

11. Wykonawca może przekazać usunięcie odpadów RSM jedynie w przypadku gdy było to uzgodnione z Zarządem i ujęte w umowie na wykonanie usługi.
12. Odpady wytwarzane w RSM mogą być magazynowane nie dłużej niż wymaga tego zebranie odpowiedniej ilości do transportu na składowisko do przetworzenia lub utylizacji.

5.3 Transport odpadów

1. Transport odpadów do i z miejsca ich gromadzenia musi być prowadzony w odpowiednich pojemnikach, przy pomocy właściwego sprzętu wykonywany z należytą starannością przez odpowiednio przeszkolonych i uprawnionych pracowników; musi odbywać się zgodnie z przepisami BHP, PPOŻ. i z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie tych odpadów.
2. Odpady niebezpieczne magazynuje się i transportuje w opakowaniach lub pojemnikach odpornych na działanie składników odpadów, posiadających (w przypadku odpadów płynnych) szczelne zamknięcia, uniemożliwiające przypadkowe przedostanie się odpadów do środowiska podczas ich zbierania, załadunku, transportu i rozładunku.
3. Transport odpadów niebezpiecznych prowadzi się zgodnie z przepisami o transporcie materiałów niebezpiecznych. Transport odpadów, dla których nie określono wymagań w odrębnych przepisach, należy prowadzić w sposób zapewniający racjonalne wykorzystanie środków transportu i nie powodujący zagrożeń ani uciążliwości dla środowiska. Podczas transportu odpadów niebezpiecznych pod pojemnikami należy umieszczać wanny przechwytyjące na wypadek nieszczelności pojemnika. Należy sprawdzać czy z pojemników nie wydostaje się odpad. W razie stwierdzenia nieszczelności pojemnika należy odpad przełożyć do drugiego, ewentualnie pojemnik z odpadem umieścić w drugim pojemniku.
4. Podmiot świadczący usługi w zakresie transportu odpadów z terenu RSM do odbiorcy odpadów zobowiązany jest posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów, o ile jest wymagane odpowiednimi przepisami.

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 6 z 10

5.4 Postępowanie z niektórymi odpadami

5.4.1 Odpadowe oleje

- Oleje odpadowe zbiera się i magazynuje selektywnie według wymagań wynikających ze sposobu ich przemysłowego wykorzystania lub unieszkodliwiania.
- Oleje odpadowe zbiera się do szczelnych pojemników, wykonanych z materiałów trudno palnych, odpornych na działanie olejów odpadowych, odprowadzanych ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia, zabezpieczonych przed stłuczeniem.
- Podczas zbierania i magazynowania olejów odpadowych jest zabronione mieszanie z innymi odpadami i substancjami, takimi jak odpady stałe, odpadami zawierające PCB, olejem napędowym, olejem opałowym, płynami chłodniczymi i innymi substancjami nie będącymi olejami.
- Dopuszcza się mieszanie różnych rodzajów olejów odpadowych, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na proces ich odzysku lub unieszkodliwiania.
- Oleje odpadowe magazynuje się w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów. Urządzenia lub środki do zbierania wycieków dostosowuje się do ilości magazynowanych odpadów.
- W miejscu magazynowania (gromadzenia) olejów odpadowych pod pojemnikami należy umieszczać wanny przechwytyjące na wypadek nieszczelności pojemnika. Należy sprawdzać czy z pojemników nie wydostaje się odpad. W razie stwierdzenia nieszczelności pojemnika należy odpad przelać do drugiego pojemnika.
- Oleje mogą być odbierane przez firmę specjalistyczną zbierającą oleje odpadowe i posiadające stosowne zezwolenia.

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 7 z 10

5.4.2 Inne odpady niebezpieczne

Szczegółowy sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi mogącymi wystąpić na terenie RSM:

- zużyte czyściwo – należy umieszczać w specjalnie oznakowanych pojemnikach odpornych na substancje, którymi jest zanieczyszczone np. typu mauser bez wieka, zabezpieczać folią przed opadami atmosferycznymi i przed wysypaniem się odpadu,
- zużyte baterie i akumulatory – należy umieszczać w specjalnych oznakowanych pojemnikach. Odpady takie są odbierane przez firmy legitymujące się odpowiednimi pozwoleniami lub są zdawane na wymianę przy zakupie nowych akumulatorów,
- opakowania po olejach, płynach eksploatacyjnych jak również farbach, lakierach i rozpuszczalnikach itp. – należy umieszczać w specjalnie oznakowanych pojemnikach np. typu mauser bez wieka, zabezpieczać folią przed opadami atmosferycznymi i przed wysypaniem się odpadu,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć umieszczać w szczelnych oznaczonych pojemnikach.

Odbiór wszystkich odpadów niebezpiecznych może być prowadzony przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia a ich transport zewnętrzny mogą prowadzić jedynie firmy z pozwoleniem na takie usługi.

5.4.3 Odpady komunalne wytwarzane w miejscu pracy pracowników RSM

Odpady komunalne wytwarzane przez pracowników RSM należy gromadzić w pojemnikach umieszczonych na zewnątrz. Pojemniki te są oznakowane i przeznaczone do odpadów zmieszanych. Po ich napełnieniu należy przesypać odpady do kontenera zbiorczego. Odbiór odpadów komunalnych dokonuje firma, z którą gmina Rawicz (właściciel odpadów) zawarła umowę.

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 8 z 10

5.4.4 Zużyte tonery do drukarek oraz ksero, jak również zużyty sprzęt komputerowy będący na stanie RSM.

Zużyty sprzęt komputerowy oraz wkłady do drukarek i ksero w opakowaniach kartonowych należy przekazywać do Specjalisty ds. Środowiska. Odpady te są magazynowane w zamkniętym pomieszczeniu i przekazywane do utylizacji do wyspecjalizowanych firm posiadających stosowne zezwolenia.

5.4.5 Inne nie wymienione odpady

Odpady inne niż wymienione powyżej powstałe w ramach działań prowadzonych przez pracowników RSM należy w porozumieniu ze Specjalistą ds. Środowiska przekazać do wyspecjalizowanych firm w celu ich zagospodarowania.

6. Ewidencja odpadów

6.1 Informacje ogólne

Obowiązek prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów nakłada na każdego posiadacza odpadów ustawa o odpadach. Ewidencja musi być prowadzona zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów i listą odpadów niebezpiecznych. Wzory obowiązujących dokumentów związanych z postępowaniem z odpadami są ogłaszane w formie rozporządzenia i są stosowane w postępowaniu na terenie RSM. Ewidencję należy prowadzić, stosując następujące dokumenty:

- karty ewidencji odpadu, prowadzonej dla każdego rodzaju odpadu odrębnie,
- karty przekazania odpadu.

6.1.1 Karta przekazania odpadów

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 9 z 10

Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad od innego posiadacza, jest obowiązany który przekazuje ten odpad. Prowadzący działalność wyłącznie w zakresie transportu odpadów jest obowiązany do poświadczenia na karcie przekazania odpadu wykonania tej usługi. Kartę przekazania odpadu sporządzamy w odpowiedniej liczbie egzemplarzy, po jednym dla każdego z posiadaczy odpadów (wytwórcy i odbiorcy) oraz dla prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów. Odpowiednie rubryki karty należy wypełnić zgodnie z podanymi do niej objaśnieniami, poświadczając przekazanie odpadu przez posiadacza odpadu wykonanie usługi transportowej przez firmę transportującą i przyjęcie odpadów przez firmę utylizującą.

Uwaga! Jeżeli kilkakrotnie w ciągu jednego miesiąca, odpad określonego rodzaju przekazuje się temu samemu odbiorcy za pośrednictwem tej samej firmy transportowej, to można sporządzić zbiorczą kartę przekazania odpadu za cały miesiąc kalendarzowy. Karty przekazania odpadów są podstawą do sporządzania zbiorczego zestawienia danych na kartach ewidencji odpadu.

6.1.2 Karta ewidencji odpadów

Kartę ewidencji odpadu należy wypełnić dla każdego odpadu oddzielnie, w tym na odrębnych formularzach dla komunalnych osadów ściekowych i zużytego sprzętu elektronicznego.

6.1.3 Zbiorcze zestawienie danych

Każdy prowadzący ewidencję odpadów ma obowiązek przekazania właściwemu marszałkowi województwa, w terminie do końca pierwszego kwartału (do 31 marca) za poprzedni rok kalendarzowy, zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, sposobach gospodarowania i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów. Zakres przekazywanej informacji zależy od rodzaju prowadzonej działalności i jest określony w art. 37 ustawy o odpadach.

DOKUMENTACJA ZGODNA Z WYMAGANIAMI PN-N ISO 14001:2015

	INSTRUKCJA P – 11 - 02	EDYCJA 1
	Szczegółowa instrukcja postępowania z odpadami	STRONA 10 z 10

6.1.4 Przechowywanie dokumentów

Dokumenty sporządzone na potrzeby ewidencji odpadów należy przechowywać przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały sporządzone.

6.1.5 Udostępnianie dokumentów

Na żądanie organów przeprowadzających kontrolę istnieje obowiązek udostępniania dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów.